

Na základě rozsudku pro uznání, jímž byl vysloven rozvod manželství od stolu a lože z viny žalované manželky, navrhl manžel povolení rozluky podle § 17 rozl. zák. z viny manželky. Soud první stolice návrh zamítl, rekursní soud rozluku povolil. Důvody: Rozsudkem ze dne 18. března 1931 bylo manželství Rudolfa a Marie S-ových rozvedeno od stolu a lože z viny žalované strany na základě prohlášení žalované, že uznává žalobní nárok na rozvod z její viny. Uznání tomu nelze rozuměti jinak, než že žalovaná přiznala správnost žalobního tvrzení, kromě jiného i to, že se opětne dopustila cizoložství, jež jí manželem nebylo prominuto. Bylo tudíž manželství rozvedeno z důvodu § 13 a) zák. o rozl. manželství, při čemž uznání nahrazuje plně provedení důkazů (§§ 266, 395 c. ř. s.). Okolnosti žalovanou přiznané byly by již tehdy odůvodňovaly výrok o rozluce, kdyby on bylo bývalo žalováno. Bylo proto stížnosti vyhověno a podle § 17 cit. zák. vyslovena rozluka z viny odpůrkyně.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

#### Důvody:

Žádati za rozluku podle § 17 rozl. zákona jest podmíněno tím, že byl právoplatně vysloven rozvod podle §§ 107 až 109 obč. zák., tedy, že šlo o rozvod bez souhlasu druhého manžela, a dále, že se rozsudek o rozvod opírá o některý z důvodů §§ 107 až 109 obč. zák., který jest uznán za rozlukový důvod podle § 13 zák. rozl. Rozsudek o rozvodu byl vynesena na základě uznání žalobního nároku. Takové uznání zahrnuje v sobě souhlas s rozvodem, takže nejde o rozvod podle §§ 107 až 109 obč. zák., který předpokládá nedostatek svolení druhého manžela. Proto rozsudek na základě uznání v rozvodovém sporu nemůže býti podkladem žádosti o rozluku podle § 17 rozl. zák. Jinak mohlo by takto býti obcházeno ustanovení §§ 15 a 16 rozl. zák. o lhůtě pro rozluku na základě rozvodu jinak vyžadované a žádati takto o rozluku na základě dobrovolného rozvodu, zahaleného jen ve formu uznávajícího rozsudku, před uplynutím lhůt v § 15 rozl. zák. uvedených. Ale rozsudek v rozvodovém sporu neuvádí žádný rozvodový důvod podle §§ 107 až 109 obč. zák. Opírá se jen o uznání žalované, aniž by se při tom uvádělo, zda a který z rozvodových důvodů žalovaná tehdy uznala. Proto není obsahem rozsudku v rozvodové při opodstatněn nárok na rozluku podle § 17 rozl. zák., ježto v rozsudku není vůbec uveden žádný rozvodový důvod podle § 107 až 109 obč. zák., a nelze posouditi, zda a který důvod, o který se opírá výrok o rozvodu a který odpůrkyně uznala, jest také rozlukovým důvodem podle § 13 rozl. zák.

#### Čís. 11499.

**Při uplatňování nároku na náhradu škody pro nesplnění nebo pro nenáležitě splnění smlouvy, stačí, dokáže-li žalobce, že byla uzavřena smlouva určitého obsahu, že nebyla splněna buď vůbec nebo řádně a že mu tím vznikla škoda určité výše; nemusí dokazovati zavinění žalovaného.**

(Rozh. ze dne 21. března 1932, Rv I 1757/30.)

Žaloba o zaplacení 125.000 Kč byla oběma nižšími soudy zamítnuta. Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc soudu první stolice, by o ní dále jednal a ji znovu rozhodl.

### Důvody:

Při právním posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) jest míti na zřeteli, že se žalobce domáhá podle žaloby na žalované firmě náhrady škody, kterou utrpěl tím, že mu žalovaná firma nedodala výhradně objednané kvěťákové semeno »Haagův zákrsek«, uvedené pod čís. 5 cenníku, nýbrž z větší části bezcenné kvěťákové semeno jiného druhu, důsledkem čehož úroda ze semene nebyla taková, jak bylo očekávati, kdyby bylo dodáno výhradně jen semeno objednané. Z tohoto přednesu jest vidno, že žalobce neuplatňuje nárok ze správy podle § 932 obč. zák. (jenž platí i pro vady zboží podle obchodního zákona), nýbrž že uplatňuje nárok na náhradu škody, která mu byla způsobena nedostatkem připověděných vlastností kvěťákového semene, podle poslední věty prvního odstavce § 932 obč. zák., která ustanovuje, že dodavatel ručí ve všech případech za zaviněnou škodu. Nárok na náhradu škody sbíhá se s nárokem ze správy tak, že nabyvatel zboží může uplatňovati nárok na náhradu škody, pokud není nahrazena správou, nebo že nechá padnouti nárok ze správy a uplatní jen nárok na náhradu škody (srov. rozhodnutí sb. n. s. čís. 6091, 6207, 6860). Že nárok na náhradu škody není nárokem ze správy, třebaže jest o něm zmínka v § 932 obč. zák., vyplývá již z toho, že předpokládá dodavatelské zavinění, kdežto při správě na vině nezáleží, a nemůže nárok na náhradu škody býti ztožňován s nárokem ze správy. Předpoklady náhrady škody podle § 932 obč. zák. se řídí všeobecnými předpisy občanského zákona podle jeho třicáté hlavy. Jest zřejmé, že lze požadovati jen náhradu zaviněné škody, neboť bez zavinění není nároku na náhradu škody, ať již jde o přestoupení smluvní povinnosti, nebo bez vztahu ke smlouvě (§ 1295 první odstavec obč. zák.). Jiná jest však otázka, komu náleží důkaz skutečnosti, z nichž lze otázku zavinění rozřešiti. V té příčině jest rozěrnávati náhradu škody z bezprávného činu neb opomenutí (ex delicto) a náhradu z nesplnění nebo nedokonalého splnění smluvní povinnosti (ze smlouvy §§ 918, 921, 1295 obč. zák.). V tomto případě se závazek, který tu již jest, mění v povinnost k náhradě škody, v onom případě závazek k náhradě škody deliktem teprve vzniká. V druhém případě musí žalovaný dokázati, že nemá vinu na nesplnění nebo na nepořádném splnění smlouvy (§ 1298 obč. zák.), v prvním případě musí naopak žalobce dokázati vinu žalovaného (§ 1296 obč. zák.). Při uplatnění nároku na náhradu škody pro nesplnění nebo pro nenáležité splnění smlouvy, jenž jest v souzeném případě uplatňován, stačí, dokáže-li žalobce, že byla uzavřena smlouva určitého obsahu, že nebyla splněna vůbec, nebo řádně a že mu tím vznikla škoda určité výše. Nic jiného nemusí žalobce dokazovati a proto neprávem mu napadený rozsudek ukládá také ještě důkaz zvláštního zavinění žalované strany, což by byl

důkaz neobyčejně obtížný, ježto žalobce nemohl viděti do dění cizího závodu a nemůže věděti, zda se záměna nebo smíchání semen stalo, co toho bylo příčinou. To může věděti jen žalovaný a jemu náleží důkaz, že se to stalo bez jeho viny (§ 1298 obč. zák.) nebo bez viny jeho pomocníků (§ 1313 a) obč. zák.). Jaký význam má námitka žalovaného, opřená o prodejní a dodávací podmínky (odstavec 2.) a pokud ji lze srovnati s tvrzením žalobce, že objednal semeno č. 5 cenníku, totiž semeno kvěťáku Haagova zákrsek nejranější I. jakosti (specialitu), nelze řešiti v tomto období sporu, protože jest to součástí jednání o nároku na náhradu škody. S tohoto právního hlediska však nižší soudy věc neřešily a zůstalo proto řízení nižších soudů kusým a bude je třeba doplniti po případě použitím § 182 c. ř. s.

### Čís. 11500.

**U soudu, příslušného pro hlavního dlužníka jen podle § 88, druhý odstavec, j. n. (§ 87 a) j. n.), nemůže býti žalován i vedlejší dlužník nebo společník ve sporu, pro něhož není opodstatněna příslušnost podle § 88, druhý odstavec, j. n. (§ 87 a) j. n.). Hlavní dlužník a rukojmí a plátce mohou býti žalováni (§ 93 j. n., § 11 c. ř. s.), jen u obecného soudu hlavního dlužníka.**

(Rozh. ze dne 22. března 1932, R I 147/32.)

Žalobu proti Gustavu V-ovi mladšímu jako hlavnímu dlužníku a proti Gustavu V-ovi staršímu jako rukojmí a plátcí odůvodňoval žalobce co do místní příslušnosti ohledně Gustava V-a mladšího ustanovením §§ 87 a) a 88, druhý odstavec j. n., ohledně Gustava V-a staršího ustanovením § 93 j. n. a § 11 c. ř. s. Námitku místní nepříslušnosti soud první stolice zamítl, rekursní soud jí vyhověl ohledně Gustava V-a staršího a žalobu proti tomuto žalovanému odmítl. Důvody: Jest uvažovati o tom, zda je tu místní příslušnost podle § 93 j. n. a § 11 c. ř. s. Podle § 93 j. n. lze více osob, které mají obecný soud před různými soudy, jako společníky žalovati u soudu; u něhož jeden ze společníků má své obecné sudiště, a jsou-li mezi společníky hlavní a vedlejší dlužníci u obecného soudu hlavního dlužníka. Nemůže proto býti žalováno u soudu příslušného pro hlavního dlužníka jen podle § 88 druhý odstavec j. n., i proti vedlejšímu dlužníku nebo proti společníku ve sporu, pro kterého není opodstatněna příslušnost podle § 88 druhý odstavec j. n. Hlavní dlužník a rukojmí a plátce mohou býti žalováni jen u obecného soudu hlavního dlužníka (srv. rozh. ze dne 25. července 1907, čís. 7738, úř. sb. 1087). Bylo proto rekursu Gustava V-a staršího vyhověti a napadené usnesení soudu prvního zrušiti a žalobu pro místní nepříslušnost dovolaného soudu odmítnouti. Soud první stolice nezabýval se otázkou, zda tu není příslušnost dle § 87a j. n., avšak toho není třeba v souzeném případě, poněvadž, i kdyby tu příslušnost podle § 87a j. n. byla ohledně Gustava V-a mladšího, nemohlo